



Two notes

1. A Hevel correction Yonah 2:9, Tehillim 31:7
2. Rabbi Avraham Ibn Ezra, Commentary to Kohelet 12:8

ויש אומרים כי הֵבֵל לשון ציווי והענין כמו עזוב.

And some say that *Haveil* expresses an instruction, like "Abandon it!"

"Amal"

3. Two uses
 - Bereishit 41:51, Devarim 26:7
 - Bamidbar 23:21

4. Tanach

- Group 1
 - Shoftim 5:26, 10:16
 - Yeshayahu 53:11
 - Yirmiyahu 20:18
 - Yonah 4:10
 - Mishlei 16:26, 31:7
- Group 2
 - Chavakuk 1:3, 1:13
 - Yeshayahu 10:1, 59:4
 - Mishlei 24:2
- Tehillim and Iyov

5. Talmud, Shabbat 30b

תחילתו דברי תורה דכתיב (א:ג) "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש" ואמרי דבי רבי ינאי "תחת השמש הוא דאין לו, קודם שמש יש לו."

It begins with Torah as is written, "What is the benefit for a person in all of his struggle, which he struggles beneath the sun" – beneath the sun there is no benefit for him, but before the sun there is benefit for him.

6. Rabbi Avraham Ibn Ezra, Commentary to Kohelet 2:18

כל "עמל" בספר הזה ברוב יגיעת מעשה...

Every *amal* in this book is about the great exhaustion of activity...

7. Prof. Louis Ginsberg, Koheleth, Foreword, pp.13-14

רשב"ם אומר בפירושו... "בעמלו – ממונו אשר טרח בו." הרי שעמד רשב"ם על כוונת "עמל" בשני פסוקים אלו שהיא "ממון", מציאה שחזרה ואבדה מן החקירה. לא ברור אם הרגיש רשב"ם שבכל הסוגיה א-ב-ב:כו, ובכל הספר כולו, שם העצם "עמל" אף הוא מתפרש כמעט תמיד "קנה ורכש". אבל הכרה זו מן החשובות להבנת הספר...

Rashbam says in his commentary... "In his *amal* – his wealth, for which he strained." Rashbam understood the meaning of *amal* in these two verses as "wealth", a find which was then lost from scholarship. It is not clear whether Rashbam realized that in the entire passage from 1:2 to 2:26, and in the entire book, the noun *amal* is also explained, almost always, as "acquired and amassed." But this recognition is one of the important ones for understanding the book...

8. Prof. Robert Gordis, Koheleth: the man and his world, Appendix D, pg. 418

As our discussion will demonstrate, the restraint of the medieval scholar is far more justifiable than the extreme position adopted by his modern successor.

9. Painful and exhausting

- General toil and its product 2:18, 2:19
- Philosophical investigation 8:17
- Motivated by the mundane 4:4, 6:7
- There is no benefit 1:3, 3:9, 3:13, 5:14-16, 10:15
- Any benefit goes to unworthy others 2:18-24, 4:8
- Causes agitation and frustration 4:6, 4:8

10. It may bear fruit?

- 4:9
- 2:10-11, 5:17, 8:15, 9:9
- 5:18

11. Rabbi Avraham Ibn Ezra, Commentary to Kohelet 2:10

ושמחתי בעמלי היתה שכר יגיעתי והיא לבדה היתה חלקי:

And my joy in my *amal* was the reward for my exhaustion, and that alone was my portion.

12. Professor Michael Fox, Olam haTanach "Megillot" pg. 176

נראה שקהלת מבחין בין המושג "חלק" ובין המושג "יתרון": "חלק" הוא הנאה רגעית, חולפת, בעוד ש"יתרון" הוא תועלת בת-קיימא, מתמדת, משהו שאפשר לסמוך עליו ולתת בו אמון.

It appears that Kohelet distinguishes between the concept of *chelek* and the concept of *yitaron*: *Chelek* is temporary pleasure, passing, while *Yitaron* is enduring benefit, ongoing, something on which one can rely and in which one can trust.

13. Midrash, Bereishit Rabbah 65:12

שבעה דברים מכוסים מבני אדם ואלו הן: יום המיתה, ויום הנחמה, ועומק הדין, ואין אדם יודע במה הוא משתכר, ואין אדם יודע מה בלבו של חבירו, ואין אדם יודע מה בעיבורה של אשה, ומלכות הרשעה אימתי נופלת... ואין אדם יודע במה הוא משתכר, דכתיב (קהלת ה) "מתת אלקים הוא..."

Seven things are hidden from human beings, and they are: The day of death, the day of consolation, the depth of Judgment, and one does not know how one will profit, and one does not know what is in another person's heart, and one does not know what is in a woman's pregnancy, and when the wicked empire will fall... And one does not know how one will profit, as in "This is granted by Gd."

The Emotions of Human Endeavour

14. Ruach raah Shoftim 9:23, Shemuel I 16:14

15. Rashi, Commentary to Kohelet 1:14

שבר רוח כמו (ישעיה ח) "רועו עמים וחתו"

A broken spirit, as in Yeshayahu 8:9, "Join together, nations, and be crushed."

16. Rabbi Avraham Ibn Ezra, Commentary to Kohelet 1:14

כמו "אפרים רועה רוח ורודף קדים" שלא יועיל ולא ישביע. וענין "רוח" כמו "הבל", בעבור רובי תהלוכותיו שלא יוכל אדם לתפסו ביד...

As in Hoshea 12:2, "Ephraim shepherds the wind and pursues the east wind," which will neither benefit nor satisfy.

"Ruach" is like *hevel*, because of its great travels, such that no one can take it in hand...

17. Everything leads to ruach raah

- 1:14, 2:17
- 1:17
- 2:11, 4:4, 4:6
- 2:26
- 4:16
- 6:9

18. The contradictions of *kaas*

- What produces it? 1:18, 7:9, 2:23, 5:16
- Is it bad for you? 7:3, 11:10

19. Talmud, Shabbat 30b

ומאי "דבריו סותרין זה את זה"? כתיב "טוב כעס משחוק" וכתיב "לשחוק אמרתי מהולל". כתיב "ושבחתי אני את השמחה" וכתיב "ולשמחה מה זה עשה". לא קשיא: "טוב כעס משחוק" טוב כעס שכועס הקב"ה על הצדיקים בעולם הזה משחוק שמשחק הקב"ה על הרשעים בעולם הזה... And what is "its words contradict each other"? Kohelet 7 says "Anger is better than laughter" and Kohelet 2 says "Of laughter I saw it is to be praised." Kohelet 8 says "And I have praised joy" and Kohelet 2 says "And of joy, what does it do?" This is not a problem: "Anger is better than laughter" means the anger of Gd upon the righteous in this world is better than the laughter of Gd upon the wicked in this world...

20. Rabbi Avraham Ibn Ezra, Commentary to Kohelet 7:3

אשים שמות להם למען לא אאריך בתואר כל אחת. ויהיה השם הנפש המתאוה לאכול ולשמוח והשק המשגל "נפש", ויהיה שם נפש בעלת ההרגשה המבקשת שררה וגדולה "רוח", ויהיה שם נפש החכמה "נשמה", ג"כ חלקם רבינו סעדיה גאון ז"ל.

וידוע כי בהתגבר הנפש תחלש הנשמה ואין לה כח לעמוד לפניו בעבור היותה גוף וכל יצריו עוזרים אותה, על כן המתעסק באכילה ושתייה לא יחכם לעולם. ובהתחבר הנשמה עם הרוח תנצחנה הנפש, אז תפקחנה מעט עיני הנשמה להבין חכמות הגויות, לכן לא תוכל לדעת החכמות העליונות בעבור כח הרוח המבקשת שררה, והיא המולידה הכעס...

I will set names for them so that I will not go on at length in describing each one. The spirit which desires to eat, rejoice, and desires sexuality is *nefesh*. The spirit which feels and seeks power and greatness is *ruach*. And the spirit of *chochmah* is *neshamah*. Rav Saadia Gaon also split them up.

And it is known that when the *nefesh* becomes great then the *neshamah* becomes weak, and it lacks strength to stand before it, because it is a body and all of the *yitzrim* help [the *nefesh*]. Therefore, one who is involved in eating and drinking will never become wise. And when the *neshamah* joins with the *ruach* then they defeat the *nefesh*. Then the eyes of the *neshamah* are opened a little, to understand the *chochmah* of physicality. Therefore it cannot know the higher *chochmah*, because of the strength of the *ruach* that seeks power, and that produces *kaas*...